

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЗОЛОТОГО ЗАПАСУ ДЕЯКИХ КРАЇН СВІТУ

Унтілова В. В.¹, Ольвінська Ю. О.²

¹ – студентка, факультет економіки та управління підприємництвом,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Унтілова В. В., Ольвінська Ю. О. Статистичний аналіз динаміки золотого запасу деяких країн світу. У статті розглянуто країни за найбільшою кількістю золота. Проаналізовано динаміку зросту або зменшення кількості запасів. Виділено головні 10 країн з найбільшими золотими резервами.

Ключові слова: золото, золотий запас, застосування золота, міжнародні резерви.

Untilova V. V., Olvinskaya J. O. Statistical analysis of the dynamics of gold reserves in some countries. The article considers the countries with the largest amount of gold. The dynamics of growth or decrease in the number of stocks is analyzed. The top 10 countries with the largest gold reserves have been identified.

Keywords: gold, gold reserves, use of gold, international reserves.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Унтілова, В. В. Статистичний аналіз динаміки золотого запасу деяких країн світу [Текст] / В. В. Унтілова, Ю. О. Ольвінська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 8. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2022. – С. 32 – 37.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Золото являє собою головну складову золотовалютних резервів. Також його вважають політичним інструментом ведучих країн світу. Статистичний аналіз вказує на те, що існує список держав з найбільшими золотими запасами. Золото має великий попит як інвестиція. Але цей дорогоцінний метал має вичерпний ресурс, і колись настане день, коли людству нічого буде видобувати. Саме тому тема дослідження кількості золота в головних країнах списку є актуальною.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. Достатня кількість вчених розглядала золото у своїх дослідженнях і до таких відносяться А. А. Горохов, Л. Н. Паршина, А. І. Кучеров, П. Р. Пайкович. А також іноземний представник BBC News Джастін Харпер.

Метою статті є дослідження значення золота, аналіз країн з найбільшими золотими резервами та розгляд проблеми скорочення

ресурсу. Також визначення проблем видобутку золота.

Вклад основного матеріалу. Запаси золота у 2020 році по всьому світу склали 34 859,33 тонни, у європейських банках 10 776,1 тонни, що становить 58,7% золотовалютних резервів євросони. До списку головних країн світу за золотими запасами відносяться країни Азії, Європи та Америки.

Безперечним лідером за об'ємами золота у всьому світі є США. Розпочинаючи з 1951 року, Америка була постійним лідером. У графіку (рис.1) зазначено, що запаси з 1951 року – 20326 тонн значно знизилась і на початок 2021 року у сховищах зберігалось 8133,46 тонн, що становить 78% валютного резерву цієї країни. Але попри цей спад, США все одно залишається лідером.

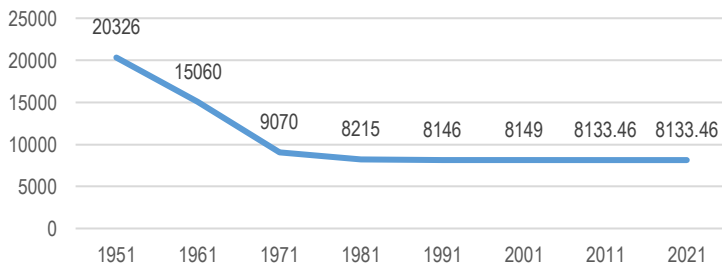

Рис. 1. Динаміка золотого запасу США

Побудовано автором за даними [1,5]

Лідер серед країн Європи – Німеччина. Навідмінно від Америки золотий ресурс у цій країні збільшився (рис. 2). Але ситуація не є однозначною, за період з 1951 року по 1971 рік золотий запас стрімко виріс, але з 1971 по 2021 рік він зменшився. Станом на 2021 рік національні запаси золота мали об'єм – 3362,4 тонн, що складає 75,2% від всього валютного резерву.

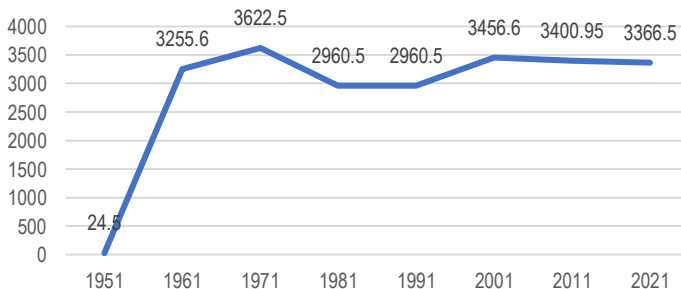

Рис. 2 Динаміка золотого запасу Німеччини

Побудовано автором за даними [1,5]

Третє місце посідає Італія із запасами у 2451,84 тонн. Це 69,6% від всіх валютних резервів італійців. Варто зазначити, що запаси золота Італії залишаються стабільними протягом 20 років, починаючи з 1999 року. Порівнюючи стан золотого запасу у 1951 та 2021 році, слід сказати, що кількість золота достатньо зросла (рис. 3).

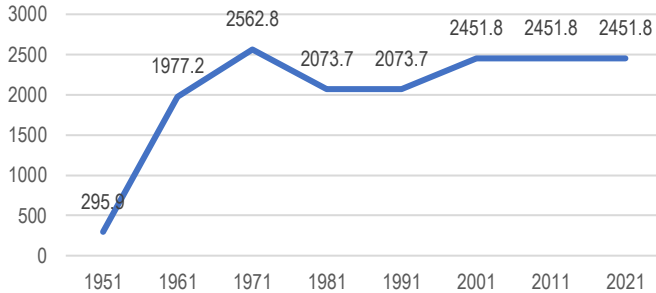

Рис. 3. Динаміка золотого запасу Італії

Побудовано автором за даними [1,5]

Франція займає 4 місце у рейтингу країн з найбільшим золотим запасом. Її запаси складають 2436,1 тонн і це 64,9% від валютних резервів. Французькі резерви мали тенденцію до зросту станом з 1951 року по 1971, потім протягом 20 років запаси зменшились, але мали стабільний рівень, розпочинаючи з 2001 року, коли резерви знову збільшились, було помічено спад (рис. 4).

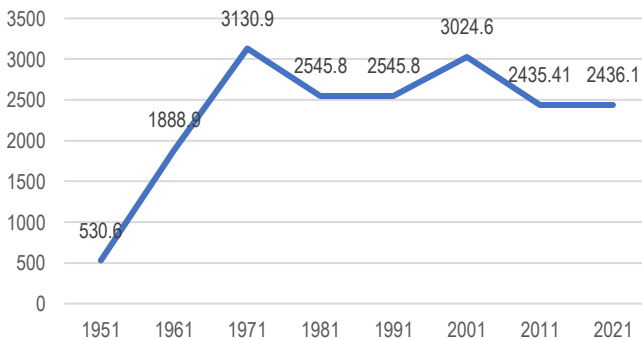

Рис. 4. Динаміка золотого запасу Франції

Побудовано автором за даними [1,5]

На п'ятому місці Росія, яка за 2020 рік змогла збільшити свій золотий запас на 27,4 тонн. Об'єм золота у сховищах станом на 2021 рік складає 22,5% від її валютних резервів та 2298,6 тонн. Розпочинаючи з 1991 року, кількість золота становила 290 тонн і з кожним роком кількість

збільшувалась майже до 2300 тонн.

Лідером серед країн Східної Азії є Китай. На січень 2021 року, золотий запас складав 1984,3 тонн, це лише 3,3% від його валютних резервів. Об'єм валютних резервів Китаю за підсумками 2020 року склав – 3,217 трлн. доларів. Свій початок розширення запасів Китай бере з 1977 року і мав 398,1 тонн, поступово зростаючи, запаси збільшились майже до 2000 тонн.

Швейцарія посідає перше місце у світі за кількістю золота на одного жителя країни – 137 грам. Національні запаси золота – 1040 тонн або 5,8% від загальних резервів цієї держави. Станом на 1951 рік золоті резерви становили 1290,5 тонн, у 1967 році вони досягли свого піку – 2745,2 тонн, після чого поступово стали зменшуватись (рис. 5).

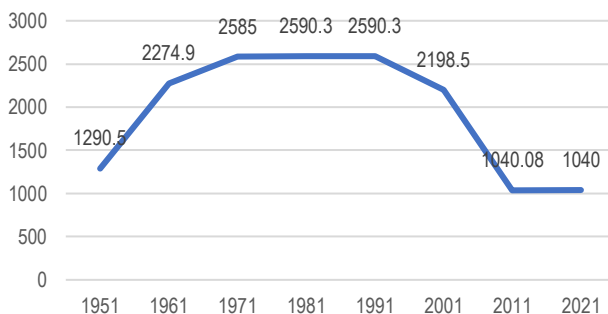

Рис. 5. Динаміка золотого запасу Швейцарії
Побудовано автором за даними [1,5]

Після Китаю почесне друге місце у Східній Азії займає Японія. За останні 20 років національні запаси золота не змінювались і становлять 765,22 тонн, що складає лише 3,1% від величезних валютних резервів японців. Вони змогли збільшити кількість золота з 9,2 тонн у 1951 році до 765,22 тонн у 2021 році, жодного року не зменшуючи свої запаси (рис. 6).

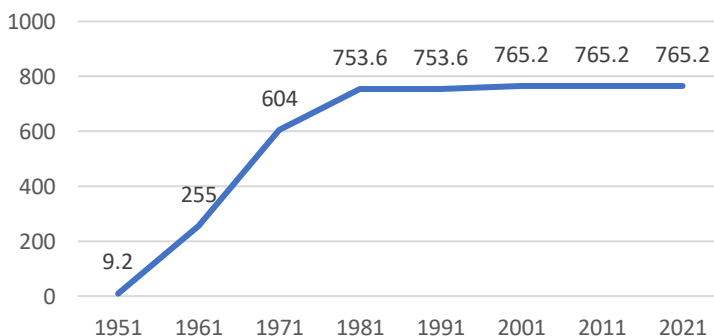

Рис. 6. Динаміка золотого запасу Японії
Побудовано автором за даними [1,5]

Дев'яте місце посідає Індія із запасами у кількості 676,6 тонн чистого золота, які становлять 6,6% від валютних резервів. Статистика показує, що з 1951 року по 2021 рік золоті запаси переважно збільшувались, і зросли з 219,8 тонн до 633,1 тонн.

Закриває цей рейтинг країна із запасами в об'ємі 612,45 тонн. У 2019 році Нідерланди займали 9 місце в світі по золотому запасу, випереджуючи Індію. На даний момент, золото складає 67,8% від валютних резервів Нідерландів. За аналізом статистичних даних збільшення кількості золота, слід зазначити, що ситуація не є стабільною. Тобто у 1951 році запаси становили 282,1 тонни, поступово зростаючи до свого піку – 1703,7 тонн у 1978 році, відбувся стрімкий спад і уже у 1979 році складав 1366,7 після чого почав здебільшого знижуватись (рис. 7). [1]

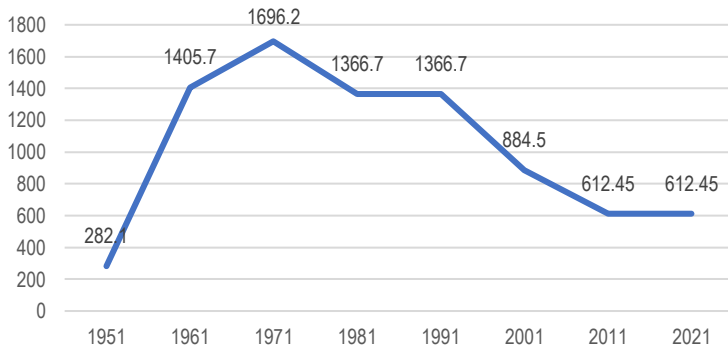

Рис. 7 Динаміка золотого запасу Нідерланди

Побудовано автором за даними [1,5]

Основними напрямками використання золотих резервів є: забезпечення паперово-грошової емісії, використання з метою карбування та обігу золотих монет, задоволення надзвичайних потреб держави у валюті [2, с. 49]. Як правило, під час економічних криз саме золотий запас країни виступає гарантом її фінансової стабільності. Останнім часом посилюється роль даного металу як резервного активу та у зв'язку з цим спостерігається високий попит на нього [3, с. 3].

Наразі золоті запаси оцінюють двома способами:

- Золото, яке вигідно видобувати при поточній ціні на нього.
- Золото, яке потенційно стане економічно вигідним для видобутку після аналізу родовищ або за вищою ціною.

За даними Геологічної служби США, підземні запаси золота оцінюють приблизно в 50 тисяч тонн.

За офіційною статистикою, на сьогодні видобуто близько 190 тисяч тонн, що, на думку деяких експертів, становить 80% всіх запасів дорогоцінного металу на планеті.

Отже, "незайнятими" залишаються 20%.

Слід зазначити, що і цю ситуацію пандемія не обійшла стороною. Боротьба з пандемією підняла ціни на золото до максимуму. Covid-19 ускладнив видобуток – копальні закрилися або частково зупинили роботу, щоб обмежити поширення вірусу.

Водночас інвестори розглядають золото як надійніший актив у часи економічної невизначеності [4].

Висновки. Лідером вже протягом багатьох років є США, які накопичили 8133,5 тонни в Форт-Нокс. Це становить 78,3 відсотка від всього золотовалютного резерву країни. Німеччина також буде своєю безпекою на золоті. У них є 3364,2 тонни в казначействі Бундесбанку. Це становить 75,2 відсотка від всього золотовалютного резерву країни.

Майже 70% італійських резервів засновані на золоті, якого країна накопичила 2451,8 тонни. У французькій казні знаходиться 2436 тонн золота.

Росія також входить у п'ятірку лідерів. У десятку країн також увійшли Китай (1948,3 тонни), Швейцарія (1040 тонн), Японія, Індія та Нідерланди [5].

Складно визначити, скільки золота ще є в надрах Землі, але це, на щастя, не єдине джерело. На Місяці також є золоті запаси. Проте витрати, пов'язані з його видобутком і транспортуванням на Землю, значно перевищують вартість [4].

ЛІТЕРАТУРА

1. 10 стран-самый большой запас в мире [Електронний ресурс]. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: https://goldomania.ru/menu_002_010.html.
2. Горохов А. А. Особливості виробництва та реалізації золота на міжнародних ринках / А. А. Горохов, П. Р. Пайкович. // Інноваційна економіка. – 2017. – №2. – С. 49–53.
3. Паршина Л. Н. Роль золота в резервах країн / Л. Н. Паршина. // Фінанси та кредит. – 2016. – С. 2–8.
4. Джастін Х. Скільки запасів золота залишилось у світі [Електронний ресурс] / Харпер Джастін // BBC news. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-54462880>.
5. МВФ підрахував, скільки золота накопичили країни світу: статистика [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.unian.ua/economics/finance/skilki-zolota-nakopichili-krajini-svitu-statistika-novini-ukrajina-10993685.html>
6. Статистичне дослідження соціально-економічних і демографічних процесів: Монографія // За заг. ред. к.е.н., доцента Ю.О. Ольвінської. – Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. – 207 с.